

“ILIRSKI RATNIK OTVORIO MUZEJ U NEUMU“

Prema značenju pojma muzej je mjesto susreta s muzama, mitološkim zaštitnicama stvaralaštva ljudskoga duha, gdje se treba veseliti, ugoditi duši i učiti.

Zavičajni muzeji su mjesta susreta s vlastitom kulturnom baštinom, vlastitim korijenima i identitetom, koji uključuje jezik i vjerovanja, povijesna mjesta i spomenike, književnost, umjetnička djela i dr.

Tek prihvaćeno kao vrijednost u vlastitom okruženju široki spektar materijalnoga i nematerijalnoga stvaralaštva što obuhvaća kulturna baština, postaje dio sveukupne povijesti čovječanstva.

Neprepoznata uloga baštine i potrebe za očuvanjem kulturno-povijesnoga naslijeđa u našem društvu danas, prijeti zatiranju vlastitoga identiteta, koji se kroza simbole identifikacije mijenja, međutim, kultura ostaje kao živi organizam koji raste, razvija se i prilagođava, utječe na svijet oko sebe i biva podložan utjecajima. Do nestanka kulture dolazi samo u slučaju kada ona nestane u dušama ljudi, kada obredi i simboli identifikacije izgube smisao, ostanu samo prazna forma i na kraju potpuno iščeznu.

Neum je uspostavom Muzeja i galerije postao grad s dušom, ne samo turističko već i kulturno središte, s prvom i jedinom novoosnovanom muzejskom institucijom u Hercegovačko-neretvanskoj županiji (HNŽ), koja prezentira vlastito kulturno blago i svjedoči o kontinuiranom ljudskom prisutstvu na neumskom području od prapovijesti do danas. O bogatstvu neumske baštine svjedoče i tradicijski običaji i umijeća, folklorno stvaralaštvo, toponimija i druga nematerijalna i materijalna ostvarenja ljudskoga stvaralaštva.

Prema nepotpunoj evidenciji Zavoda za zaštitu kulturno-povijesne baštine HNŽ-a na prostoru općine Neum evidentirano je preko 50

arheoloških lokaliteta od kojih su najkarakterističniji gradine i gomile iz brončanoga i željeznoga doba, rimska naselja i nekropole, ranokršćanske bazilike, srednjovjekovne crkve i groblja pod stećcima.

Status nacionalnoga spomenika BiH imaju arheološko područje Vranjevo Selo s ostacima rimskoga naselja i srednjovjekovne nekropole sa stećcima, crkva sv. Ane u Gracu i povijesno područje Hutovski grad.

Već stoga je bilo nužno osnivanje institucije koja bi svojim radom sprječavala otuđivanje i uništavanje bogate kulturne baštine, te postala kulturno-informativni centar.

Registracija Muzeja i Galerije Neum potaknuta je rezultatima nedavnih arheoloških istraživanja Zavoda za zaštitu kulturno-povijesne baštine HNŽ-a Mostar u Vranjevu Selu. Na lokalitetu Vidića guvno, pretpovijesnoj gomili, u novije vrijeme pretvorenoj u guvno - mjesto za vršenje žita pro-nađen je jedan srednjovjekovni ukop pod stećkom bez nalaza i ostaci brončanodobnoga ilirskog kneževskog groba s bogatim metalnim i keramičkim priložima.

Zbog nepostojanja muzejske institucije, koja bi pohranjivala arheološku i drugu muzeološku građu s područja županije, javila se potreba i interes da se dragocjeni arheološki materijal adekvatno pohrani i prezentira javnosti upravo na području kojem izvorno pripada.

Na području općine Neum već su postojale tri muzejsko-galerijske zbirke s neriješenim pravnim statusom: Zavičajna kuća Hutovo, Zavičajna kuća Hrasno i Umjetnička galerija Neum s bogatim arheološkim, etnografskim i umjetničkim fondom. Preporuka je da se postojeće zbirke muzejskih predmeta na području općine Neum objedine u fundus Muzeja i Galerije Neum, koji bi imao policentrični karakter, odnosno da zbirke ostanu posebne muzejske cjeline u sklopu središnje institucije.

Bivša Umjetnička galerija s oko 400 djela suvremene umjetnosti, nastalih u neumskoj likovnoj koloniji tijekom posljednjih desetak godina, ukomponirana je u novi muzejsko-galerijski koncept uz arheološku i etnografsku građu, te zbirku sakralnih i povijesnih predmeta.

Kao sjedište Muzeja odabran je prostor dosadašnje Umjetničke galerije u sklopu Župnoga dvora u Neumu, koji se sastoji od izložbenoga prostora i čuvaonice za muzejsku građu. Predloženi prostor zadovoljava osnovne muzeološke standarde za čuvanje i izlaganje građe na prikadani način.

Muzej i Galerija Neum doprinjet će učvršćivanju kulturno-povijesnoga identiteta, učiniti dostupnom kulturno-povijesnu građu, stvoriti jezgru za daljnji istraživački rad i potaknuti razvoj kulturnoga turizma.

Turistička razglednica Neuma time dobiva sasvim novu dimenziju, a Neum pokazuje da, osim mora i sunca, ima što ponuditi i zahtjevnijim

turistima. Sve to zahvaljujući entuzijazmu župnika dr. don Ivice Puljića i uz pomoć i podršku njegovih župljana, svjesnih neprocjenjive vrijednosti svoje kulturne baštine i potrebe za njezino očuvanje i prezentaciju.

Sl. 1. *Unutrašnjost Muzeja i Galerije Neum.*

Sl. 2. *Svečano otvaranje Muzeja i Galerije.*

Sl. 3. *Ilir-grčka kaciga, Vidića Guvno u Vranjevu Selu.*

Sl. 4. *Keramički vrč, Vidića Guvno, Vranjevo Selo.*

Sl. 5. *Jedna od plitkih posuda, Vidića Guvno - Vranjevo Selo.*

Sl. 6. *Jedna od posuda "srednje" veličine, Vidića Guvno - Vranjevo Selo.*